

Till Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse 2020

Inledning

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelsers verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer inom ramen för kommunallagen, gällande reglemente och god revisionssed. Följande huvudmoment ingår:

1. Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens ändamålsenlighet och måluppfyllelse inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
2. Granskning av årsredovisning, löpande redovisning, kassaförvaltning samt intern kontroll.

Under verksamhetsåret 2020 har Köpings kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämndernas och den gemensamma nämndens verksamhet.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har också under året träffat företrädare för kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningar.

Utgångspunkten för granskningarna har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningarna ligger till grund för revisorernas särskilda uttalande huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller ej.

Ur revisionsgruppen har fullmäktige valt lekmannarevisorer i kommunens bolag samt revisorer i Västra Mälardalens kommunalförbund. Lekmannarevisorerna och revisorer i kommunalförbundet har, inom ramen för den samordnade revisionen, informerat övriga i revisionsgruppen om verksamheten och viktigare iakttagelser i bolagen och kommunalförbundet.

För fullgörande av revisionen har vi biträttats av KPMG.

Kommunrevisionen

Sammanträden mm.

Revisorerna har under året haft 10 sammanträden. Vid dessa förs minnesanteckningar. Vid sammanträdena har överläggningar förts med företrädare för kommunstyrelse, nämnder och fullmäktige. På grund av Covid-19-pandemin har en stor del av årets sammanträden genomförts digitalt.

Fortbildning och nätverk

Revisorerna deltar fortlöpande i de erfarenhetsutbildningar som anordnas för att hålla sig informerad om utvecklingen inom den kommunala revisionen. Under 2020 har det dock varit ett mycket begränsat utbud av utbildningar på grund av pandemin vilket medfört att vi inte deltagit i några utbildningar eller nätverksträffar.

Grundläggande granskning 2020

Granskningen visar att i kommunstyrelsens och nämndernas separata årsredovisningar redovisas målen som är kopplade till fullmäktiges mål. Vi kan också konstatera att nämnderna följer rutiner för uppföljning av intern kontroll. Undantaget är Vård- och omsorgsnämnden som inte genomfört uppföljning av internkontrollplanen för 2020.

Det ekonomiska utfallet 2020 är genomgående positivt för kommunens nämnder och styrelse. Covid-19-pandemin har påverkat kommunens verksamhet och ekonomi i hög grad under 2020. Vi anser att det är viktigt att nämnderna är extra vaksamma över den ekonomiska utvecklingen i samband med pandemin både i dagsläget och framöver för att kunna bibehålla en god ekonomisk kontroll.

Vi vill understryka att vikten av att nämnder och styrelse tar i beaktanden de konsekvenser som pandemin kan medföra både på lång och kort sikt vid arbetet med intern styrning och kontroll framöver. Vidare anser vi även att Vård- och omsorgsnämnden bör säkerställa att uppföljning av internkontrollplan genomförs för att kunna utvärdera och utveckla arbetet med den interna kontrollen.

Granskning delårsbokslut 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2020-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 69,6 mnkr, vilket är 41,2 mnkr högre än samma period förra året. En förklaring är att generella statsbidrag har ökat till följd av Covid-19 (28 mnkr) samt att ett nytt bolag inom tekniska området har bildats.

Kommunens prognos för helåret uppgår till 79,7 mnkr, vilket är 59,1 mnkr högre än budget.

Kommunrevisionen

Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 69,5 mnkr för 2020.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2020 finns följande finansiella mål formulerat:

- För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, ska Köpings kommuns ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.

Resultatets andel uppgår vid delåret till 6,1 % och enligt prognos till 4,7 %. Vår bedömning är, i likhet med kommunens bedömning, att det finansiella målet kommer att uppnås.

I delårsrapporten görs bedömningen att balanskravet kommer att uppfyllas för 2020.

Kommunen har antagit en ny styrmodell med en annan målstruktur från och med 2020 och därför finns det ingen likhet för måluppföljningen mellan åren. Fokuset i styrmodellen ligger på nämnders och bolags grunduppdrag. I styrmodellen finns beskrivet att det är grunduppdragets verksamhetsperspektiv som ska utgöra grund för avstämning av god ekonomisk hushållning. Till verksamhetens grunduppdrag finns en övergripande målformulering som gäller alla nämnder och bolag "Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser". Detta har inte presenterats i delårsrapporten

Vår sammanfattande bedömning är att det inte framgår i delårsrapporten huruvida kommunen uppnår verksamhetsmålen. Därmed är det inte möjligt att göra en bedömning av kommunens måluppföljning i samband med delårsbokslut och prognos.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenligt med det finansiella målet fullmäktige beslutat om.

Granskning bokslut och årsredovisning 2020

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunrevisionen

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Kommunens övergripande finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, skall kommunens ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. I budget 2020 anges att det finansiella målet är att ekonomiska resultat ska uppgå till minst 0,75 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. Resultatet 2020 innebär att det finansiella målet uppnås då resultatet uppgår till 6,8 % av totala skatteintäkter och skattebidrag.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2020-12-31 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med det finansiella mål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

Verksamhetsmål

Kommunen har en ny styrningsmodell för i år. Kommunen utgår ifrån grunduppdrag för nämnder och styrelse som bedöms utifrån grundläggande krav för enskild nämnd och styrelse. Samtliga nämnder förutom Kultur- och folkhälsonämnden uppfyller sitt grunduppdrag.

För det gemensamma verksamhetsmålet "Vi erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser" har kvalitetsfaktorer identifierats med utgångspunkt ifrån verksamheternas grunduppdrag. Kvalitetsfaktorerna följs upp med en eller flera indikationer. Det är bara Samhällsbyggnadsnämnden som uppfyller målet.

Vi revisorer bedömer att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2020-12-31 lever upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning relaterat till det finansiella målet men endast delvis relaterat till de verksamhetsmässiga målen som följs upp i årsredovisningen.

Kommunrevisionen

Fördjupade granskningar

Under revisionsåret 2020 har genomförts ett antal fördjupade granskningar. Vi har också genomfört möten med företrädare för kommunstyrelsen och nämnder. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Granskning av överförmyndarverksamheten

Revisorerna i Arboga, Hallstahammar, Kungsör, Köping och Surahammars kommuns revisorer har gemensamt genomfört en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd.

Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är en samverkansorganisation som inkluderar kommunerna Köping, Arboga, Kungsör, Hallstahammar och Surahammar. Organisationen har sedan 2015 vuxit från att omfatta tre kommuner till att från och med 2018 inkludera ytterligare två kommuner.

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete med syftet att alla i verksamheten ska arbeta likartat och att det ska finnas riktlinjer och rutiner på plats. Utvecklingsarbetet har en tydlig tidsplan och när arbetet är genomfört är vår bedömning att det kommer finnas dokumenterade rutiner för att säkerställa att uppdragen genomförs rättssäkert.

Det pågår även ett arbete med att inventera de ställföreträdare som är aktuella men även med att rekrytera ytterligare ställföreträdare. Vår bedömning utifrån det vi tagit del av är att det finns en balans mellan efterfrågan och antalet ställföreträdare men att det ständigt behöver bli fler då ärendena som idag är aktuella är allt svårare och mer komplexa. Tidigare fanns möjlighet att som ny ställföreträdare få en mentor i form av en ställföreträdare som haft uppdrag under en längre tid. Syftet med mentorskapet var att agera som ett stöd och dela med sig av erfarenheter.

Västra Mälardalens Överförmyndarnämndens första upprättade internkontrollplan är den som antogs av nämnden 2019. Vår bedömning är att överförmyndarnämnden har upprättat en internkontrollplan innehållande granskningsområde, kontrollmoment och vem som är ansvarig förvaltningshandläggare för respektive granskningsområde. Arbetet utgår från att en risk- och väsentlighetsanalys genomförts, utifrån de rutiner som Köpings kommun har för internkontrollarbete

Utifrån vår bedömning rekommenderar vi Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd att:

- Säkerställa att utvecklingsarbetet av verksamheten fortlöper och att de resurser som behövs avsätts till arbetet.
- Återigen starta upp mentorverksamheten avseende ställföreträdare.
- Säkerställa att alla samverkande kommuner i nämnden får ta del av uppföljningen av nämndens internkontrollarbete.

Kommunrevisionen

Granskning avseende inköp och upphandling

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är inköpsverksamheten i vissa avseenden inte följer interna styrdokument. Utifrån genomförd dataanalys bedömer vi även att det finns betydande risk för att inköp i vissa fall inte sker i enlighet med gällande lagstiftning. I granskningen konstaterar vi vidare att kommunen endast i begränsad omfattning har ett aktivt förebyggande arbete mot mutor och jäv i samband med upphandlingar. Vi ser även tydliga brister i kommunens uppföljningsarbete.

I övrigt konstateras bland annat följande i granskningen.

- Kommunstyrelsens uppsikt över upphandlingsverksamheten är ytterst begränsad.
- Kommunens avtalsregister bedöms ha begränsningar som försvårar möjligheten att säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Riktlinjerna för miljökrav vid upphandling bedöms ha relativt begränsad styrande effekt, vilket i sin tur bedöms bero på en upplevd otydlighet beträffande vem som ansvarar för att denna typ av uppföljning äger rum.
- Riktlinjerna för sociala krav vid upphandling uppges i princip inte tillämpas över huvud taget.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer.

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att policyn mot mutor och jäv aktualiseras i större utsträckning i samband med upphandlingar.
- Kommunstyrelsen bör utveckla uppsikten över kommunens upphandlingsarbete.
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att ansvarsfördelningen mellan VMKF¹ och kommunen utreds och tydliggörs inom organisationen.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör implementera kontroller som syftar till att
 - säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids
 - säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.

¹ Västra Mälardalens Kommunalförbund

Kommunrevisionen

- Kommunstyrelsen bör utreda om behovet av kontroll/uppföljning kan tillgodoses genom befintliga system och metoder.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör utveckla såväl uppföljning som utvärdering av ingångna avtal.
- I de fall upphandlingar sker i andra samverkansforum än VMKF, måste berörda nämnder säkerställa att uppföljning och utvärdering av avtalen hanteras i enlighet med kommunens styrdokument.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör ställa krav på att de tjänstepersoner inom kommunens olika förvaltningar som ges rätt att göra inköp/beställa varor ska genomgå en utbildning i LOU² och kommunens inköpsregler innan de ges en sådan rätt.
- Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att det sker ett förtydligande av vad rollen som representant i kommunens inköpsgrupp innebär samt att det sker en översyn av syftet med och formerna för inköpsgruppens möten.
- Kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att riktlinjerna för miljökrav vid upphandling samt riktlinjerna för sociala krav vid upphandling får avsedd styrande effekt.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden måste säkerställa att återrapportering av delegationsbeslut avseende upphandlingar sker i enlighet med gällande regler.
- Kommunens riktlinjer för direktupphandling bör kompletteras med information om när och av vem de fastställdes.

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av hur kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden styr och följer att kommunens arbetsmiljöarbete uppfyller lagar, föreskrifter och interna styrdokument.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden i stora delar har säkerställt ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete. Vi menar dock att styrningen från både kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden kan stärkas ytterligare.

² Lagen om offentlig upphandling

Kommunrevisionen

Vi kan också konstatera att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden har vidtagit särskilda åtgärder avseende arbetsmiljön med anledning av Covid-19-pandemin.

Vi ser att de problem som finns när det gäller kommunikationen mellan Kommunal och Vård- och omsorgsförvaltningens chefer är allvarlig och vi vill här understryka att arbetsgivar- och arbetstagarföreträdare har ett gemensamt ansvar att lösa detta.

Utifrån vår bedömning och slutsats:

Rekommenderar vi kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden att:

- Tar fram handlingsplaner för hur målen som återfinns i budgeten avseende medarbetare ska uppnås.
- Bryta ned arbetsmiljömål som är fastslagna i arbetsmiljöpolicyn samt ta fram handlingsplaner för hur målen ska uppnås.

Rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta fram rutiner och stöddokument för hur de olika delarna i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras och dokumenteras.
- Besluta att nya chefer som inte har någon utbildning i arbetsmiljöfrågor sedan tidigare inte ska erhålla ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna förens de har genomgått utbildningen.
- Ta fram rutiner för att dokumentera vilka arbetsmiljöutbildningar respektive chef genomgått för att säkerställa att alla har erforderlig kompetens och att den hålls aktuell.

Rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Ta fram en rutin, t.ex. ett kunskapstest, att säkerställa att all personal inom vård- och omsorgsverksamheten har tillräckliga kunskaper när det gäller smittskyddet.
- Ta initiativ till att åtgärder vidtas för att förbättra kommunikationen med Kommunal då vi anser att en bra samverkan/samarbete med de fackliga organisationerna är av stor vikt för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö för de anställda.

Till Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse 2020

Inledning

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelsers verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer inom ramen för kommunallagen, gällande reglemente och god revisions sed. Följande huvudmoment ingår:

1. Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens ändamålsenlighet och måluppfyllelse inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
2. Granskning av årsredovisning, löpande redovisning, kassaförvaltning samt intern kontroll.

Under verksamhetsåret 2020 har Köpings kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämndernas och den gemensamma nämndens verksamhet.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har också under året träffat företrädare för kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningar.

Utgångspunkten för granskningarna har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningarna ligger till grund för revisorernas särskilda uttalande huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller ej.

Ur revisionsgruppen har fullmäktige valt lekmanarevisorer i kommunens bolag samt revisorer i Västra Mälardalens kommunalförbund. Lekmanarevisorerna och revisorer i kommunalförbundet har, inom ramen för den samordnade revisionen, informerat övriga i revisionsgruppen om verksamheten och viktigare iakttagelser i bolagen och kommunalförbundet.

För fullgörande av revisionen har vi biträtt av KPMG.

Kommunrevisionen

Sammanträden mm.

Revisorerna har under året haft 10 sammanträden. Vid dessa förs minnesanteckningar. Vid sammanträdena har överläggningar förts med företrädare för kommunstyrelse, nämnder och fullmäktige. På grund av Covid-19-pandemin har en stor del av årets sammanträden genomförts digitalt.

Fortbildning och nätverk

Revisorerna deltar fortlöpande i de erfarenhetsutbildningar som anordnas för att hålla sig informerad om utvecklingen inom den kommunala revisionen. Under 2020 har det dock varit ett mycket begränsat utbud av utbildningar på grund av pandemin vilket medfört att vi inte deltagit i några utbildningar eller nätverksträffar.

Grundläggande granskning 2020

Granskningen visar att i kommunstyrelsens och nämndernas separata årsredovisningar redovisas målen som är kopplade till fullmäktiges mål. Vi kan också konstatera att nämnderna följer rutiner för uppföljning av intern kontroll. Undantaget är Vård- och omsorgsnämnden som inte genomfört uppföljning av internkontrollplanen för 2020.

Det ekonomiska utfallet 2020 är genomgående positivt för kommunens nämnder och styrelse. Covid-19-pandemin har påverkat kommunens verksamhet och ekonomi i hög grad under 2020. Vi anser att det är viktigt att nämnderna är extra vaksamma över den ekonomiska utvecklingen i samband med pandemin både i dagsläget och framöver för att kunna bibehålla en god ekonomisk kontroll.

Vi vill understryka att vikten av att nämnder och styrelse tar i beaktanden de konsekvenser som pandemin kan medföra både på lång och kort sikt vid arbetet med intern styrning och kontroll framöver. Vidare anser vi även att Vård- och omsorgsnämnden bör säkerställa att uppföljning av internkontrollplan genomförs för att kunna utvärdera och utveckla arbetet med den interna kontrollen.

Granskning delårsbokslut 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2020-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 69,6 mnkr, vilket är 41,2 mnkr högre än samma period förra året. En förklaring är att generella statsbidrag har ökat till följd av Covid-19 (28 mnkr) samt att ett nytt bolag inom tekniska området har bildats.

Kommunens prognos för helåret uppgår till 79,7 mnkr, vilket är 59,1 mnkr högre än budget.

Kommunrevisionen

Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 69,5 mnkr för 2020.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2020 finns följande finansiella mål formulerat:

- För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, ska Köpings kommuns ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.

Resultatets andel uppgår vid delåret till 6,1 % och enligt prognos till 4,7 %. Vår bedömning är, i likhet med kommunens bedömning, att det finansiella målet kommer att uppnås.

I delårsrapporten görs bedömningen att balanskravet kommer att uppfyllas för 2020.

Kommunen har antagit en ny styrmodell med en annan målstruktur från och med 2020 och därför finns det ingen likhet för måluppföljningen mellan åren. Fokuset i styrmodellen ligger på nämnders och bolags grunduppdrag. I styrmodellen finns beskrivet att det är grunduppdragets verksamhetsperspektiv som ska utgöra grund för avstämning av god ekonomisk hushållning. Till verksamhetens grunduppdrag finns en övergripande målformulering som gäller alla nämnder och bolag "Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser". Detta har inte presenterats i delårsrapporten

Vår sammanfattande bedömning är att det inte framgår i delårsrapporten huruvida kommunen uppnår verksamhetsmålen. Därmed är det inte möjligt att göra en bedömning av kommunens måluppföljning i samband med delårsbokslut och prognos.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenligt med det finansiella målet fullmäktige beslutat om.

Granskning bokslut och årsredovisning 2020

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunrevisionen

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Kommunens övergripande finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, skall kommunens ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. I budget 2020 anges att det finansiella målet är att ekonomiska resultat ska uppgå till minst 0,75 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. Resultatet 2020 innebär att det finansiella målet uppnås då resultatet uppgår till 6,8 % av totala skatteintäkter och skattebidrag.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2020-12-31 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med det finansiella mål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

Verksamhetsmål

Kommunen har en ny styrningsmodell för i år. Kommunen utgår ifrån grunduppdrag för nämnder och styrelse som bedöms utifrån grundläggande krav för enskild nämnd och styrelse. Samtliga nämnder förutom Kultur- och folkhälsonämnden uppfyller sitt grunduppdrag.

För det gemensamma verksamhetsmålet "Vi erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser" har kvalitetsfaktorer identifierats med utgångspunkt ifrån verksamheternas grunduppdrag. Kvalitetsfaktorerna följs upp med en eller flera indikationer. Det är bara Samhällsbyggnadsnämnden som uppfyller målet.

Vi revisorer bedömer att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2020-12-31 lever upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning relaterat till det finansiella målet men endast delvis relaterat till de verksamhetsmässiga målen som följs upp i årsredovisningen.

Kommunrevisionen

Fördjupade granskningar

Under revisionsåret 2020 har genomförts ett antal fördjupade granskningar. Vi har också genomfört möten med företrädare för kommunstyrelsen och nämnder. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Granskning av överförmyndarverksamheten

Revisorerna i Arboga, Hallstahammar, Kungsör, Köping och Surahammars kommuns revisorer har gemensamt genomfört en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd.

Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är en samverkansorganisation som inkluderar kommunerna Köping, Arboga, Kungsör, Hallstahammar och Surahammar. Organisationen har sedan 2015 vuxit från att omfatta tre kommuner till att från och med 2018 inkludera ytterligare två kommuner.

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete med syftet att alla i verksamheten ska arbeta likartat och att det ska finnas riktlinjer och rutiner på plats. Utvecklingsarbetet har en tydlig tidsplan och när arbetet är genomfört är vår bedömning att det kommer finnas dokumenterade rutiner för att säkerställa att uppdragen genomförs rättssäkert.

Det pågår även ett arbete med att inventera de ställföreträdare som är aktuella men även med att rekrytera ytterligare ställföreträdare. Vår bedömning utifrån det vi tagit del av är att det finns en balans mellan efterfrågan och antalet ställföreträdare men att det ständigt behöver bli fler då ärendena som idag är aktuella är allt svårare och mer komplexa. Tidigare fanns möjlighet att som ny ställföreträdare få en mentor i form av en ställföreträdare som haft uppdrag under en längre tid. Syftet med mentorskapet var att agera som ett stöd och dela med sig av erfarenheter.

Västra Mälardalens Överförmyndarnämndens första upprättade internkontrollplan är den som antogs av nämnden 2019. Vår bedömning är att överförmyndarnämnden har upprättat en internkontrollplan innehållande granskningsområde, kontrollmoment och vem som är ansvarig förvaltningshandläggare för respektive granskningsområde. Arbetet utgår från att en risk- och väsentlighetsanalys genomförts, utifrån de rutiner som Köpings kommun har för internkontrollarbete

Utifrån vår bedömning rekommenderar vi Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd att:

- Säkerställa att utvecklingsarbetet av verksamheten fortlöper och att de resurser som behövs avsätts till arbetet.
- Återigen starta upp mentorverksamheten avseende ställföreträdare.
- Säkerställa att alla samverkande kommuner i nämnden får ta del av uppföljningen av nämndens internkontrollarbete.

Kommunrevisionen

Granskning avseende inköp och upphandling

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är inköpsverksamheten i vissa avseenden inte följer interna styrdokument. Utifrån genomförd dataanalys bedömer vi även att det finns betydande risk för att inköp i vissa fall inte sker i enlighet med gällande lagstiftning. I granskningen konstaterar vi vidare att kommunen endast i begränsad omfattning har ett aktivt förebyggande arbete mot mutor och jäv i samband med upphandlingar. Vi ser även tydliga brister i kommunens uppföljningsarbete.

I övrigt konstateras bland annat följande i granskningen.

- Kommunstyrelsens uppsikt över upphandlingsverksamheten är ytterst begränsad.
- Kommunens avtalsregister bedöms ha begränsningar som försvårar möjligheten att säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Riktlinjerna för miljökrav vid upphandling bedöms ha relativt begränsad styrande effekt, vilket i sin tur bedöms bero på en upplevd otydlighet beträffande vem som ansvarar för att denna typ av uppföljning äger rum.
- Riktlinjerna för sociala krav vid upphandling uppges i princip inte tillämpas över huvud taget.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer.

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att policyn mot mutor och jäv aktualiseras i större utsträckning i samband med upphandlingar.
- Kommunstyrelsen bör utveckla uppsikten över kommunens upphandlingsarbete.
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att ansvarsfördelningen mellan VMKF¹ och kommunen utreds och tydliggörs inom organisationen.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör implementera kontroller som syftar till att
 - säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids
 - säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.

¹ Västra Mälardalens Kommunalförbund

Kommunrevisionen

- Kommunstyrelsen bör utreda om behovet av kontroll/uppföljning kan tillgodoses genom befintliga system och metoder.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör utveckla såväl uppföljning som utvärdering av ingångna avtal.
- I de fall upphandlingar sker i andra samverkansforum än VMKF, måste berörda nämnder säkerställa att uppföljning och utvärdering av avtalen hanteras i enlighet med kommunens styrdokument.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör ställa krav på att de tjänstepersoner inom kommunens olika förvaltningar som ges rätt att göra inköp/beställa varor ska genomgå en utbildning i LOU² och kommunens inköpsregler innan de ges en sådan rätt.
- Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att det sker ett förtydligande av vad rollen som representant i kommunens inköpsgrupp innebär samt att det sker en översyn av syftet med och formerna för inköpsgruppens möten.
- Kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att riktlinjerna för miljökrav vid upphandling samt riktlinjerna för sociala krav vid upphandling får avsedd styrande effekt.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden måste säkerställa att återrapportering av delegationsbeslut avseende upphandlingar sker i enlighet med gällande regler.
- Kommunens riktlinjer för direktupphandling bör kompletteras med information om när och av vem de fastställdes.

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av hur kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden styr och följer att kommunens arbetsmiljöarbete uppfyller lagar, föreskrifter och interna styrdokument.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden i stora delar har säkerställt ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete. Vi menar dock att styrningen från både kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden kan stärkas ytterligare.

² Lagen om offentlig upphandling

Kommunrevisionen

Vi kan också konstatera att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden har vidtagit särskilda åtgärder avseende arbetsmiljön med anledning av Covid-19-pandemin.

Vi ser att de problem som finns när det gäller kommunikationen mellan Kommunal och Vård- och omsorgsförvaltningens chefer är allvarlig och vi vill här understryka att arbetsgivar- och arbetstagarföreträdare har ett gemensamt ansvar att lösa detta.

Utifrån vår bedömning och slutsats:

Rekommenderar vi kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden att:

- Tar fram handlingsplaner för hur målen som återfinns i budgeten avseende medarbetare ska uppnås.
- Bryta ned arbetsmiljömål som är fastslagna i arbetsmiljöpolicyn samt ta fram handlingsplaner för hur målen ska uppnås.

Rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta fram rutiner och stöddokument för hur de olika delarna i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras och dokumenteras.
- Besluta att nya chefer som inte har någon utbildning i arbetsmiljöfrågor sedan tidigare inte ska erhålla ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna förens de har genomgått utbildningen.
- Ta fram rutiner för att dokumentera vilka arbetsmiljöutbildningar respektive chef genomgått för att säkerställa att alla har erforderlig kompetens och att den hålls aktuell.

Rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Ta fram en rutin, t.ex. ett kunskapstest, att säkerställa att all personal inom vård- och omsorgsverksamheten har tillräckliga kunskaper när det gäller smittskyddet.
- Ta initiativ till att åtgärder vidtas för att förbättra kommunikationen med Kommunal då vi anser att en bra samverkan/samarbete med de fackliga organisationerna är av stor vikt för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö för de anställda.